

16. března 1924

Členům!

IX

Individuální podoba anthroposofických pravd

Předchozí myšlenky jsem adresoval členům s tou nadějí, že tak poskytnu příspěvek k tomu, aby tyto věty sloužily za předmět úvah na různých místech, kde se scházejí anthroposofové. Považoval bych za dobré, kdyby členové působící aktivně ve Společnosti byli ochotni je chápat jako východisko, na které by navazovali, aby se tak všechno členstvo mohlo povznést ke společnému vědomí o živé podstatě Anthroposofické společnosti.

Jistě je správné, že na schůzkách našich poboček musí hlavní část činnosti tvořit rozprava týkající se anthroposofického světónázoru a jeho uplatnění v životě. Ale na leckteré schůzce pobočky by přece bylo možné věnovat jistou - třeba nepatrnou - část celkové doby rozmluvě o takových věcech, jaké byly naznačeny v těchto myšlenkách. Právě tím by leckterý člen mohl získat vhodný podnět, aby byl i vůči neanthroposofickému vnějšímu světu reprezentantem Společnosti.

Nebude namístě se domnívat o Anthroposofické společnosti, že by snad její podstata a její úloha byly plně postiženy několika paragrafy v jejích stanovách. Tím, že anthroposofie vnáší své podněty hluboko do myšlení člověka, do jeho citění i vůle, je také zase sama silně ovlivňována duševním životem lidí. Její obsah se dá zachytit všeobecnými větami, jako to je obvyklé v různých odvětvích duchovního života. Nicméně, i když je něco takového také nutné, neměli bychom se tím spokojit. Takové všeobecné věty získají oživující zbarvení tím, že každý, kdo je sám chová v nitru, je vysloví ze svých vlastních životních zkušeností. Každá taková individuální forma vyjádření může přispět cenným způsobem k porozumění pro anthroposofické pravdy.

Pocítíme-li, jak závažná je tato skutečnost, objevíme, že je možné odkrývat zas a zase nové stránky toho, co je podstatou Anthroposofické společnosti.

Každý aktivní člen Společnosti se nepochybně dostane často do situace, že se ho někdo bude ptát na to nebo na ono. Ten, kdo se táže, bude hledat poučení prostřednictvím odpovědí, kterých se mu dostane; ten, kdo je tázán, může hledat poučení ze způsobu, jakým jsou otázky kladeny. Neměli bychom *tento* druh poučení ponechávat bez povšimnutí. Se životem se seznámíme především otevřeností k otázkám. Často vyjde najevo popud, z něhož otázka zazněla. Tázaný by měl pocítit vděčnost, když k němu ti,

kdo se tážou, takto promlouvají. Díky *jejich* pomoci bude s to podávat své odpovědi stále přiměřeněji. Co se bude obzvlášť zlepšovat, je základní citové zabarvení proznívající odpovědmi. A toto citové zabarvení je při sdělování anthroposofických pravd něčím podstatným. Rozhodně přitom nezáleží pouze na tom, *co* někdo říká, nýbrž především na tom, *jak* to říká.

Anthroposofické pravdy jsou přece, z jistého hlediska, to nejdůležitější, co si lidé mohou sdělovat. Sdělovat druhému člověku něco takového bez hluboké vnitřní účasti na tom, co je sdělováno, je už vlastně zkreslováním těchto pravd. Ale tato účast se prohlubuje tím, že člověk cítí u nejrůznějších lidí, z jakých hlubin životních prožitků kladou své otázky. Není proto ještě třeba se měnit ve zkušebního komisaře nebo provádět na druhém duševní vivisekci. Je možné se plně spokojit tím, co druhý do svých otázek vkládá jen a jen sám ze sebe. Odpovídat na jakékoli otázky podle předem připraveného schématu by nemělo uspokojovat žádného aktivního člena Anthroposofické společnosti.

Často se zdůrazňuje - a to právem -, že anthroposofie se v člověku musí stát *životem*, že nemá zůstat pouhou naukou. Ale životem se může stát jenom něco, co je ustavičně životem podněcováno.

Péčí o takový přístup k lidem při práci s anthroposofií se anthroposofie stane popudem k lásce k lidem. A do této lásky by měla být pohroužena veškerá působnost v anthroposofické oblasti. Kdo se už hodně porozhlížel po Anthroposofické společnosti, může vědět, že mnoho osobností do ní přichází proto, že jinde jim životní pravdy přicházejí vstříc v takové podobě, že postrádají onen proznívající základní tón lásky. Lidská duše vyposlouchá z mluvených slov tento tón s jemnou vnímavostí. Právě on se jí stává v nejvyšší míře prostředníkem k porozumění.

Někdo snad řekne: Jak je možné vdechnout lásku do líčení zemského vývoje? Pokud si člověk získal porozumění pro to, že vývoj Země a světa je jenom druhou stranou vývoje lidstva, nebude na pochybách, že právě pro takové pravdy tvořil láska jejich vnitřní oduševnění.